

Bezpieczeństwo w szkołach **– informacja ze spotkania w Ministerstwie Edukacji Narodowej** Warszawa, 12 października 2026 r.

12 października 2026 r. w siedzibie Ministerstwa Edukacji Narodowej odbyło się spotkanie z przedstawicielami reprezentatywnych organizacji związkowych poświęcone bezpieczeństwu w szkołach. Krajową Sekcję Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” reprezentował radca prawny Tomasz Gryczan. Spotkanie było związane z działaniami podejmowanymi po ostatnich aktach przemocy w szkołach oraz z zapowiedzią przygotowania nowych rozwiązań prawnych i organizacyjnych.

Przedstawiciele MEN omówili między innymi możliwość przyznania dyrektorowi szkoły uprawnienia do sprawdzania zawartości plecaka ucznia, a także rzeczy należących do nauczyciela lub innego pracownika szkoły, jeżeli wymagałoby tego zapewnienie bezpieczeństwa. Przedstawiono również koncepcję stosowania zamków bezpieczeństwa, umożliwiających zamknięcie pomieszczenia od środka w sytuacji bezpośredniego zagrożenia. KSOiW NSZZ „Solidarność” zwróciła uwagę, że rozwiązania te muszą mieć jednoznaczną podstawę prawną, precyzyjnie określone zasady stosowania oraz uwzględniać wymagania przeciwpożarowe i ewakuacyjne.

W imieniu członków Związku podkreśliliśmy, że poprawa bezpieczeństwa nie może polegać na przenoszeniu odpowiedzialności państwa i wyspecjalizowanych służb na nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi. Nie zaakceptujemy nakładania na pracowników szkół kolejnych obowiązków kontrolnych, ochronnych lub porządkowych bez zapewnienia odpowiedniego przygotowania, wyposażenia, finansowania i ochrony prawnej. Każde nowe zadanie powinno zostać jasno opisane w przepisach i poprzedzone rzeczywistymi konsultacjami ze stroną związkową.

Przedstawiciel KSOiW NSZZ „Solidarność” zaapelował również o rewizję przepisów określanych jako *lex Kamilek*. Ochrona dzieci jest wartością nadrzędną, jednak wprowadzone standardy powinny być przejrzyste, proporcjonalne i możliwe do stosowania w codziennej pracy szkoły. Nadmiar obowiązków formalnych nie może odciągać nauczycieli i dyrektorów od rzeczywistej pracy z uczniem ani tworzyć pozornego poczucia bezpieczeństwa. Związek oczekuje oceny dotychczasowego funkcjonowania tych regulacji z udziałem pracowników oświaty.

Podnieśliśmy także potrzebę wzmocnienia ochrony nauczycieli wynikającej z art. 63 Karty Nauczyciela. Nauczyciel podczas lub w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych, a dyrektor szkoły i organ prowadzący mają obowiązek występować w jego obronie. Ochrona ta nie może pozostawać wyłącznie zapisem ustawowym. Musi oznaczać szybką i skuteczną reakcję na agresję, groźby, pomówienia i inne naruszenia praw nauczyciela oraz dostęp do realnej pomocy prawnej i psychologicznej.

Przypomnieliśmy, że pozycja nauczyciela była przez wiele lat systematycznie osłabiana. Obawa przed postępowaniem dyscyplinarnym lub zarzutami dotyczącymi sposobu przeprowadzenia interwencji może powodować, że nauczyciel boi się zdecydowanie zareagować nawet w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia. Nowe przepisy powinny zatem nie tylko określać obowiązki pracowników, ale przede wszystkim wyznaczać jasne granice dopuszczalnej interwencji i chronić osobę działającą w dobrej wierze.

Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” będzie uczestniczyć w dalszych pracach i konsekwentnie reprezentować interesy pracowników szkół. Bezpieczeństwo uczniów musi być budowane razem z bezpieczeństwem nauczycieli i innych pracowników szkoły. Będziemy domagać się, aby nowe rozwiązania były wykonalne, odpowiednio finansowane i konsultowane, a pracownicy otrzymali nie tylko kolejne obowiązki, lecz także narzędzia, szkolenia oraz rzeczywiste wsparcie instytucjonalne.

Prezydium Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania
NSZZ „Solidarność”